

Onderwerp Experiment Hulp bij het Huishouden	Bestuurlijk behandelvoorstel (2013/511666) SZW/WMO
Collegebesluit Het college besluit: 1. in te stemmen met het experiment Hulp bij het Huishouden met als doel de veranderboodschap in praktijk te brengen en een verkenning uit te voeren naar mogelijkheden voor kostenreductie vanaf 2015; 2. het experiment uit te voeren in de periode 27 januari 2014 tot en met 31 december 2014; 3. kennis te nemen dat het experiment niet leidt tot extra kosten en dat eventuele financiële besparingen binnen het begrotingsproduct "<i>Wmo individuele voorzieningen</i>" besteed of gereserveerd worden; 4. deze nota ter informatie te sturen naar de commissie Samenleving en de participatieraad.	Auteur: Bruijn, A.M. de Email: amdebruijn@haarlem.nl Telefoonnr 023-5113239
Samenvatting/Doel/grond besluit Het experiment beoogt te onderzoeken of een nieuwe werkwijze bij het organiseren van maatschappelijke ondersteuning voor Hulp bij het Huishouden een bijdrage kan leveren aan de bezuinigingstaakstelling, een nieuwe manier van opdrachtgever en -nemerschap, het werken met prestatiebekostiging, het nog dichter bij de burger kunnen volgen en bijsturen van vraag en aanbod en het meer direct ondersteunen van de gewenste mentaliteitsverandering in het kader van Samen voor Elkaar. Bevoegdheid ligt bij het college (art. 9.5 van de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2013).	B&W vergadering Vergadering BenW d.d. 17-12-2013
	Bijlagen

Collegebesluit

Onderwerp : Experiment Hulp bij het Huishouden
BBV nr. : 2013/511666

1. Inleiding

Veranderboodschap

Het huidige systeem van maatschappelijke ondersteuning en activering (inclusief re-integratie) staat onder grote druk. In Nederland is er steeds minder geld voor professionele ondersteuning en begeleiding, terwijl de behoefte aan ondersteuning juist groeit. Er is een ander systeem nodig waarbij de overheid er enerzijds naar streeft om verbeteringen door te voeren en anderzijds een groter beroep doet op de burger, op de professionele partners, op solidariteit en zorgen voor elkaar.

Wat betekent dit voor Haarlem? We spreken iedereen aan op zijn of haar eigen verantwoordelijkheid; je kijkt eerst naar wat je zelf kunt doen.

De gemeente neemt Haarlemmers minder bij de hand en stimuleert ze om ook verantwoordelijkheid te nemen voor de zorg aan anderen. Dit denken is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Haarlemmers hebben regie over hun eigen oplossing; wat kunnen zij wél (eigen kracht);
- Haarlemmers kunnen, al dan niet met hulp, zelfstandig blijven functioneren (zelfredzaamheid);
- Haarlemmers doen mee vanuit de eigen mogelijkheden en vanuit wederkerigheid (actief burgerschap).

De gemeente biedt een goede basisinfrastructuur om Haarlemmers te steunen in hun zelfredzaamheid, en in hun hulp aan anderen. Voor mensen die tijdelijk de regie over hun leven kwijt zijn, is er maatwerk. Er is een vangnet voor de meest kwetsbaren.

In Haarlem maken we mét elkaar de stad; als inwoners, opvoeders, kinderen en jongeren, ouderen, ondernemers, sociaal-maatschappelijke organisaties en als gemeente. We zijn er samen voor elkaar.

De huidige werkwijze voor het indiceren van Hulp bij het Huishouden en de huidige afspraken met opdrachtnemers voor het leveren van deze hulp sluiten onvoldoende aan bij de veranderboodschap. Er vindt daarom al enige tijd overleg plaats met de aanbieders hierover. Vanuit goed partnerschap is op basis van de mogelijkheden in de huidige raamovereenkomst en de 'Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2013' (Vvmo 2013) een experiment ontwikkeld waarbinnen een werkwijze wordt toegepast die aansluit bij de veranderboodschap en de beweging die het programma Samen voor Elkaar voorstaat.

Daarnaast wordt met het experiment gezien of het op deze wijze inrichten van huishoudelijke ondersteuning een bijdrage kan leveren aan de bezuinigingstaakstelling die vanaf januari 2015 gerealiseerd moet worden in verband met de budgetkorting vanuit het Rijk van 40% op Hulp bij het Huishouden. Aanbieders geven aan, dat er op een andere manier dan nu het geval is, maatwerk geboden kan worden met minder inzet van professionele uren. Ze zien in de praktijk dat er meer ondersteuning mogelijk is vanuit het sociaal netwerk waarbij ook directer en dicht bij de burger ingezet kan worden op de gewenste gedragsverandering in de samenleving zoals Samen voor elkaar beoogt.

Tussen 27 januari 2014 en 31 december 2014 wordt uitvoering gegeven aan het experiment. Dit betreft een selecte doelgroep uit de indicaties voor de lichtste vorm van de Hulp bij het Huishouden (huidige categorie 1).

De uitvoering van het experiment past binnen de hiervoor gestelde kaders in Hof 2.0. De raamovereenkomst 2013 met de opdrachtnemers en de Vvmo 2013 (artikel 9.5) bieden de mogelijkheid om het experiment vorm te geven.

2. Besluitpunten college

Het college besluit:

1. in te stemmen met het experiment Hulp bij het Huishouden met als doel de veranderboodschap in praktijk te brengen en een verkenning uit te voeren naar mogelijkheden voor kostenreductie vanaf 2015;
2. het experiment uit te voeren in de periode 27 januari 2014 tot en met 31 december 2014;
3. kennis te nemen dat het experiment niet leidt tot extra kosten en dat eventuele financiële besparingen binnen het begrotingsproduct "*Wmo individuele voorzieningen*" besteed of gereserveerd worden;
4. deze nota ter informatie te sturen naar de commissie Samenleving en de participatieraad.

3. Beoogd resultaat

Het experiment beoogt te onderzoeken of een nieuwe werkwijze bij het organiseren van maatschappelijke ondersteuning voor Hulp bij het Huishouden een bijdrage kan leveren aan de bezuinigingstaakstelling, een nieuwe manier van opdrachtgever en -nemerschap, het werken met prestatiebekostiging, het nog dichter bij de burger kunnen volgen en bijsturen van vraag en aanbod en het meer direct ondersteunen van de gewenste mentaliteitsverandering in het kader van Samen voor Elkaar.

4. Argumenten

Het experiment sluit aan bij het ingezette beleidskader van Samen voor Elkaar.

- In de huidige situatie staat het aanbod veelal centraal. Wij willen toe naar een situatie waarbij de cliënt en het te behalen resultaat centraal staat.
- De huidige werkwijze biedt onvoldoende mogelijkheden om de cliënt zelf oplossingen te laten organiseren voor zijn situatie. De hulpverlening is er veelal op gericht om verantwoordelijkheden van de cliënt over te nemen.
- Het huidige proces is zo ingericht dat een opdrachtnemer niet zonder tussenkomst van de gemeente het aantal uren buiten de geïndiceerde klasse kan bijstellen. Tijdig interveniëren wordt hierdoor bemoeilijkt.
- De omschrijving van de dienstverlening is uitgewerkt in activiteiten die veelal gericht zijn op het verhelpen van fysieke beperkingen. De opdrachtnemer kan door het bieden van integrale oplossingen vanuit de leefsituatie van de burger betere oplossingen bieden voor fysieke en sociale ontwikkelingen, waardoor de zelfredzaamheid van een cliënt eenvoudiger kan worden vergroot.
- Door het aangeven van uren waarbinnen activiteiten moeten worden uitgevoerd, neigt de huidige werkwijze en inzet naar een inspanningsverplichting. Het streven is opdrachtgeverschap van de overheid op basis van maatschappelijk resultaat en functionele eisen.
- Het experiment is gebaseerd op de overtuiging dat de opdrachtnemer meer zicht heeft op de persoonlijke omstandigheden van een cliënt en wegens zijn professe hier beter op kan inspelen. De opdrachtnemer heeft frequent contact met de cliënt en kan daarop inspelen op (wijzigende) omstandigheden. Zo kan de cliënt beter worden ondersteund en geholpen worden in het vinden van mogelijkheden binnen zijn/haar eigen kracht en de mogelijkheden binnen de eigen omgeving van de cliënt.

De rol van de overheid en de aanbieder is aan het veranderen.

In plaats van het primair leveren van ondersteuning in het huishouden, wordt van de professional verwacht dat hij/zij de cliënt meer zelfredzaam maakt, de cliënt hierop wijst en hem/haar toeleidt naar mogelijkheden in zijn/haar eigen omgeving en daar ondersteunt waar het sociaal netwerk onvoldoende is.

De werkwijze van het experiment sluit aan op deze veranderende rollen, waarbij meer vanuit vertrouwen richting opdrachtnemer en met een resultaatverplichting gewerkt wordt in plaats van het verstrekken van een uitvoeringsopdracht die uitgevoerd moet worden bij een burger van Haarlem.

De werkwijze leidt tot kostenreductie.

Gemeenten staan voor de opgave tot 40% kostenreductie te komen met ingang van 1 januari 2015 voor Hulp bij het Huishouden. Dit experiment draagt bij aan de verkenning van de mogelijkheden om tot kostenreductie te kunnen komen. Het betreft een verkenning omdat het experiment aangegaan wordt met slechts 10% van het cliëntenbestand dat op dit moment Hulp bij het Huishouden geïndiceerd heeft gekregen. De kostenreductie moet enerzijds zichtbaar worden doordat aanbieders aangeven met deze werkwijze tot een afname van het aantal uren te kunnen komen. Anderzijds doordat in de uitwerking van het experiment met de huidige opdrachtnemers is afgesproken dat gedurende het experiment hun

tarief per betalingsperiode ¹⁾ met 1% naar beneden bijgesteld wordt. Bij het samenstellen van het periodetarief is rekening gehouden met de vastgestelde basistarieven door de raad. Voor het aantal uren ondersteuning dat door de aanbieders wordt geleverd, dient minimaal het basistarief berekend te worden.

Het vastgestelde tarief wordt op basis van het aantal cliënten die vallen binnen het experiment aan de opdrachtnemer betaald. Met de opdrachtnemers zijn afspraken gemaakt over de resultaatverplichting richting cliënt om een schoon en leefbaar huis te realiseren gecombineerd met een afspraak ten aanzien van de realisatie van de afbouw van het periode tarief.

5. Kanttekeningen

Cliënten kunnen de verandering in werkwijze ervaren als een primaire besparing op het aantal uren ondersteuning.

Dit onderwerp wordt met de cliënt besproken door de aanbieder bij het opstellen van het ondersteuningsplan. Het ondersteuningsplan maakt onderdeel uit van het experiment. Maatwerk en samenhang met het sociale netwerk van de cliënt komt in het plan aan bod.

Cliënten (en hun omgeving) kunnen onvoldoende in staat zijn om mogelijkheden te zien en te ontdekken om meer zelfredzaam te worden en een groter beroep te doen op mogelijkheden in de eigen omgeving.

De indicatiestelling voor Hulp bij het Huishouden categorie 1 door de gemeente wordt opgevolgd door een gesprek met een medewerker van de opdrachtnemer om de cliënt zo veel als mogelijk toe leiden naar eigen kracht en voorzieningen binnen zijn/haar eigen omgeving. Dit kan worden ervaren als bemoeizucht en/of een primaire besparing op het aantal uren Hulp bij het Huishouden. In het gesprek wordt besproken dat er op een andere manier invulling gegeven gaat worden aan de benodigde ondersteuning, maar ook dat de cliënt in 2014 het recht behoudt op een schoon en leefbaar huis. In het ondersteuningsplan worden hier afspraken over gemaakt. Het gesprek maakt onderdeel uit van de veranderboodschap en hiermee de cultuuromslag die wij met elkaar wensen te realiseren. Dit is van groot belang in verband met de geplande fundamentele wijzigingen in de wet en regelgeving met ingang van 1 januari 2015. Zo vervalt onder andere de gemeentelijke compensatieplicht en krijgt de burger meer eigen verantwoordelijkheid. Het budget voor de gemeente wordt vanaf 1 januari 2015 door het rijk met 40% gekort.

6. Uitvoering.

Het experiment wordt vormgegeven in samenwerking met de huidige door ons gecontracteerde aanbieders: Viva! Zorggroep, Amstelring, Axxicom, SHDH en T-Zorg. In december worden de laatste werkafspraken gemaakt met de aanbieders om vanaf januari 2014 uitvoering te gaan geven aan het experiment. In januari ontvangen betreffende cliënten de juiste beschikking.

¹⁾ Het facturatieproces met de aanbieders vindt plaats in perioden van steeds vier weken.

Het experiment wordt gemonitord en waar nodig worden verbeteringen doorgevoerd en afspraken bijgesteld om het gewenste resultaat te bereiken. Aan het begin van het experiment wordt een nulmeting op de tevredenheid gedaan bij de cliënten. Aan het einde van het experiment wordt de meting herhaald.

Cliënten worden vanuit de gemeente geïnformeerd tijdens het indicatiegesprek. Daarnaast wordt een toelichting van het experiment opgenomen in de beschikking. Communicatie die de aanbieder verzorgt ten behoeve van dit experiment wordt door de gemeente gelezen en getoetst op eenduidigheid in de veranderboodschap richting de cliënt.

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester